Světová válka.

Veliká vítězství ruská.

Během minulého týdne Rusové dobyli velikých vítězství proti Němcům i Rakušanům v ruském Polsku i v Haliči a vpadli již na německou půdu ve Východním Prusku a ve Slezsku. V Berlíně nepopírají, že ruská jízda překročila řeku Wartu, ale praví, že byla zahnána zpět. Ústup německých armád není však zatajován. Rakouská armáda jest dle ruských zpráv v zoufalém postavení, neboť vržena byla proti Karpatům, které sotva bude moci překročiti, ježto průsmyky se plní sněhem, a poněvadž vražen byl mezi ni a německou armádu klín, nemůže se spojiti s armádou v Krakově.

Depeše zaslaná v pondělí Reuterově kanceláři přes Řím praví:

"Německé zprávy obdržené zde sdělují, že císař Vilém zkrušen ruskými vítězstvími, svolal válečnou poradu, na níž se podíleli gen. Von Hindenburg, vévoda Wuertemberský a náčelník rakouského generálního štábu, polní maršálek baron Conrad von Hoetzendorf, aby se rozhodla o dalším plánu kampaně."

Z rakouských a německých pramenů se nepopírá postup ruských armád, který překvapil všeobecně svojí rychlostí, jež nebyla dosažena od časů Napoleonových, avšak Němci a Rakušané mají prý 3,000,000 mužů na linii od Krakova, v Haliči, ku Thornu ve Východním Prusku a jsou jisti vítězstvím, až dojde k rozhodné bitvě na této čáře. Prozatím Němci a i Rakušané jsou v obranné posici.

Římský dopisovatel londýnské "Weekly Dispatch" zasílá následující zprávu:

"Dle ruského vyslanectví Rusové ukořistili 200 děl, šest vlaků zásob a 40,000 ručnic od nepřítele ve vítězství na řece San v Haliči. Mimo to zajali 30,000 Rakušanů. Ruský útok na Přemyšl byl obnoven s velkou prudkostí.

"Na frontě ve Východním Prusku tisíce těl německých padlých vojáků bylo spáleno, poněvadž ve zmrzlé zemi není možno vykopávati hroby. Ježto žádného přímění není poskytováno k odnášení raněných, mnoho jich hyne zimou během noci. Němci na ústupu ničí každé město, jímž prošli."

Rusové v Prusku.

V pátek Rusové znova dobyli město Lyck ve Východním Prusku a rovněž Mlawu v ruském Polsku, kteréž Němci používali za básí ku svým válečným operacím. Mlawa jest na samých hranicích rusko-německých.

Téhož dne vydána byla v Petrohradě následující úřadní zpráva:

"Postupujeme na frontě ve východním Prusku. Němci ustupují na celé bitevní čáře a drží jen opevněné posice v oblasti u Wergboliwa.

"Na levém křídle řeky Visly ruská armáda pokračuje v úspěšné offensivě, pronásledujíc ustupujícího nepřítele. Překročivši řeku San, naše vojsko úspěšně postupuje. Rakušané ustupují.

"Car Mikuláš, velkokníže Mikuláš, ruský vrchní velitel, carovi průvodčí a členové jenerálního štábu účastnili se mše, konané na oslavu ústupu rakouského vojska na celé bitevní čáře v Haliči."

Ruské ministerstvo války oznámilo, že německé vojsko kvapně ustupuje do východního Pruska a ruské vojsko je stíhá na všech místech. Studená povětrnost očividně demoralisovala Němce a sděluje se, že se jich mnoho vzdalo bez boje.

Na několika místech Rusové vpadli již do východního Pruska a některé zprávy oznamují, že německé levé křídlo jest odříznuto od hlavní armády. Vojenštį znalci jsou toho mínění, že Němci nemohou se udržeti ve východním Prusku a očekávají, že budou museti ustoupiti na celé čáře na svou druhou obrannou čáru opírající se o pevnosti.

Z Haliče se oznamuje, že Rakušané pokračují ve svém ústupu. Velká oddělení ruského vojska překročila již řeku San a tlačí se silně za Rakušany, kteří couvají zpět ke Krakovu.

y ueajšörą lfyphkeevfehmhrmh

Na krajním levém křídle dobyli Rusové po kruté bitvě opět pevnosti Jaroslavi. V Ruském Polsku zasadily ruské armády smrtelnou ránu Němcům, opevnivším se na řece Vartě, a ohrožují nyní Vratislav a Poznaň. Znovudobytí Jaroslavi, již Rusové před tím postoupili Rakušanům, když musili své síly stahovati k Varšavě, znamená důležitý krok v obnovení tažení proti Krakovu. Jaroslav jest 17 mil severozápadně od Přemyšle. Boj o Jaroslav byl neobyčejně prudký. Rusové zajali tam 5000 mužů rakouského vojska.

Jiná zpráva sděluje: V Rusku zahájena byla zima minulé středy úředním způsobem, když byla zastavena plavba na řece Něvě. Sníh pokrývá půdu podél celé hranice, a Němci zimou velmi trpí. Rekvirují všecko, co se za oděv hodí, kožešiny, ovčí kůže i juchtovinu na boty. V Lodži a Šarardově, kde jsou veliké soukenické továrny, nutili Němci obyvatelstvo ku práci dnem i nocí, pokud nebyli odtud zahnáni. Sedláci oznamují, že se vlci objevují v počtu neobyčejně hojném a žádají o vojsko, aby je pomáhalo stříleti. Ruská vláda může býti úplně spokojena s Poláky v té kampani. Vykonali jim výtečné služby proti Němcům. Jejich střelci, nepravidelné to čety, sestavené z civilistů, ničí mosty, přepadají německé zásobní sbory a ruší komunikační linie, což Rusům velice prospívá. Způsobilo to hlavně týrání, jaké jsou Němci zvyklí prováděti všude, kde cizí kraje zaberou. Poláci za to zahořeli proti nim nenávistí.

Porážka rakousko-německé jízdy.

Úřední zprávy obdržené v sobotu v Římě z hlavního ruského armádního stanu sdělují, že rakousko-německé nezdary v ruském Polsku a Haliči rostou denně. Zvláště jízda jest v bědném stavu. Část této hotovosti byla doslovně rozsekána přesilou kozáků a ostatní obráceni ve zmatený útěk a jsou pronásledováni.

Rakousko a Německo shromáždilo tam výkvět své jízdy, asi 20,000 mužů, a z těch polovička byla pobita, zraněna neb zajata dle ruských zpráv. Rakušané a Němci ztratili prý celkem 30,000 mužů na zabitých, raněných a zajatých v bitvách posledních dnů.

Na svém levém křídle zajali Rusové 274 důstojníků a 18,500 mužů. Kromě toho ukořistili tři hmoždíře, čtyřicet těžkých polděl a veliké množství materiálu děl a veliké množství materialu pro výrobu patron.

Blahopřání ruskému vrchnímu veliteli.

Arcikníže Mikuláš, vrchní velitel ruského vojska, zaslal zprávu o vítězstvích v Haliči a v ruském Polsku gen. Joffré-ovi, generalissimu francouzských vojsk a gen. Kitchenerovi, britickému ministru války. Arcikníže Mikuláš praví, že těmito vítězstvími skončena byla úspěšně první fáze války.

Gen. Joffré odpověděl následujícím telegramem:

"Přijímali jsme s největším potěšením všecky zprávy o triumfálním tažení ruských armád během posledních patnácti dní, počítaje v to zprávy o novém postupu, jenž je právě přivedl do blízkosti německých hranic. Přeji si projeviti vaší císařské výsosti naše nejvřelejší blahopřání. Pokud se nás týče, odrazili jsme zuřivé německé útoky, a nepřetržitou energickou akcí snažíme se zničiti nepřátelské síly, proti nám stojící. Naše postavení jest dobré, a doufám, že naše spojené snahy povedou záhy k rozhodnému úspěchu."

V neděli arcikníže Mikuláš obdržel od gen. Kitchenera telegram obsahující blahopřání od něho samého, polního maršálka Frenche a britické armády k ruským vítězstvím. Gen. Kitchener dodává:

"My jsme přesvědčeni, že společné úsilí spojenců vyvrcholí v konečném zkrušení a porážce nepřítele."

Štěstí stále s ruskými zbraněmi.

V pondělí oznámeno z Petrohradu, že Němci vyklidili již ruské Polsko a Rusové pronikli až do Pleschen, patnáct mil na západ od rusko-německých hranic. Mimo to prý Němci ustupují od řeky Warty, což jest zásluhou ruské jízdy, která obklíčila německé levé křídlo. Tímto ruským postupem jsou ohrožovány německé komunikační linie. Také do pruského Slezska dostali se Rusové, tak že jsou pouhých 200 mil od Berlína a mají před sebou pouze jednu velikou pevnost, Vratislav.

BELGICKÉ ŽENY, OBĚTI VÁLKY.

Photo by American Press Association.

Válka trojdohody proti Turecku.

Během minulého týdne všecky velmoci trojdohody prohlásily válku proti Turecku. Rusové vtrhli již do asiatského Turecka, o čemž vydána následující úřední zpráva:

"Naše vojsko překročilo turecké hranice, a zahnavši turecký předvoj, dobylo po tuhých bitvách měst Zivne, Karakillise Passinka, Ahkty, Boutach, Choroun, Myssoun a Arzap. Turecké vojsko ustoupilo po utrpení velkých ztrát a zanechalo své mrtvé na bojišti."

Arménské obyvatelstvo vítá Rusy všude jako osvoboditele.

Z Berlína se sděluje, že prý sultán vyhlásil "svatou válku" proti nevěřícím, totiž proti Anglii, Francii a Rusku a že mohamedánské obyvatelstvo v koloniích trojdohody se bouří, avšak zprávám těm nedostává se potvrzení.

Ruský manifest proti Turecku.

Minulé úterý vydal car v Petrohradě následující manifest:

"V neplodném zápase proti Rusku, poštvaly Německo a Rakousko Turecko, aby se chopilo zbraní proti naší říši. Bezprostředně po zrádném vpádu tureckého loďstva bylo dáno ruskému vyslanci nařízení, aby opustil Turecko.

"Rusko přijímá tento útok se strany dávného pronásledovatele křesťanského náboženství s klidem a s důvěrou v Boha. Chrabré armády ruské budou opět jednou vítěziti — ne poprvé — nad tureckými hordami. Budeme opět jednou věděti, jak ztrestati drzého nepřítele vlasti.

"Neochvějnou jest naše důvěra, že špatná rada daná Turecku jenom uspíší osudný pád oné říše a otevře cestu vyřízení otázky černomořského pobřeží, předané nám našimi předky."

"Běda ti, Nippone."

Berlínský "Lokal Anzeiger", ve článku o vzdání se Tsingtau praví:

"Němci nikdy nezapomenou hrdinských bojů na Kiaočau a těch, kdo hájili naši kolonii. Nikdy nezapomeneme brutálního násilnictví žlutých lupičů, aniž Anglie, která je podnítila. My víme, že nemůžeme vyrovnati svůj účet s Japanem přítomně. Po léta bude se těšiti své kořisti. Naše mlýny budou mlíti zvolna, avšak i kdyby léta měla minouti, nežli ten pravý okamžik konečně nadejde, potom výkřik radosti zazní Německem. Běda ti, Nippone!"

MAPY VYKAZUJÍCÍ STŘEDY BOJŮ NA ZÁPADNÍM A VÝCHODNÍM JEVIŠTI VÁLKY.

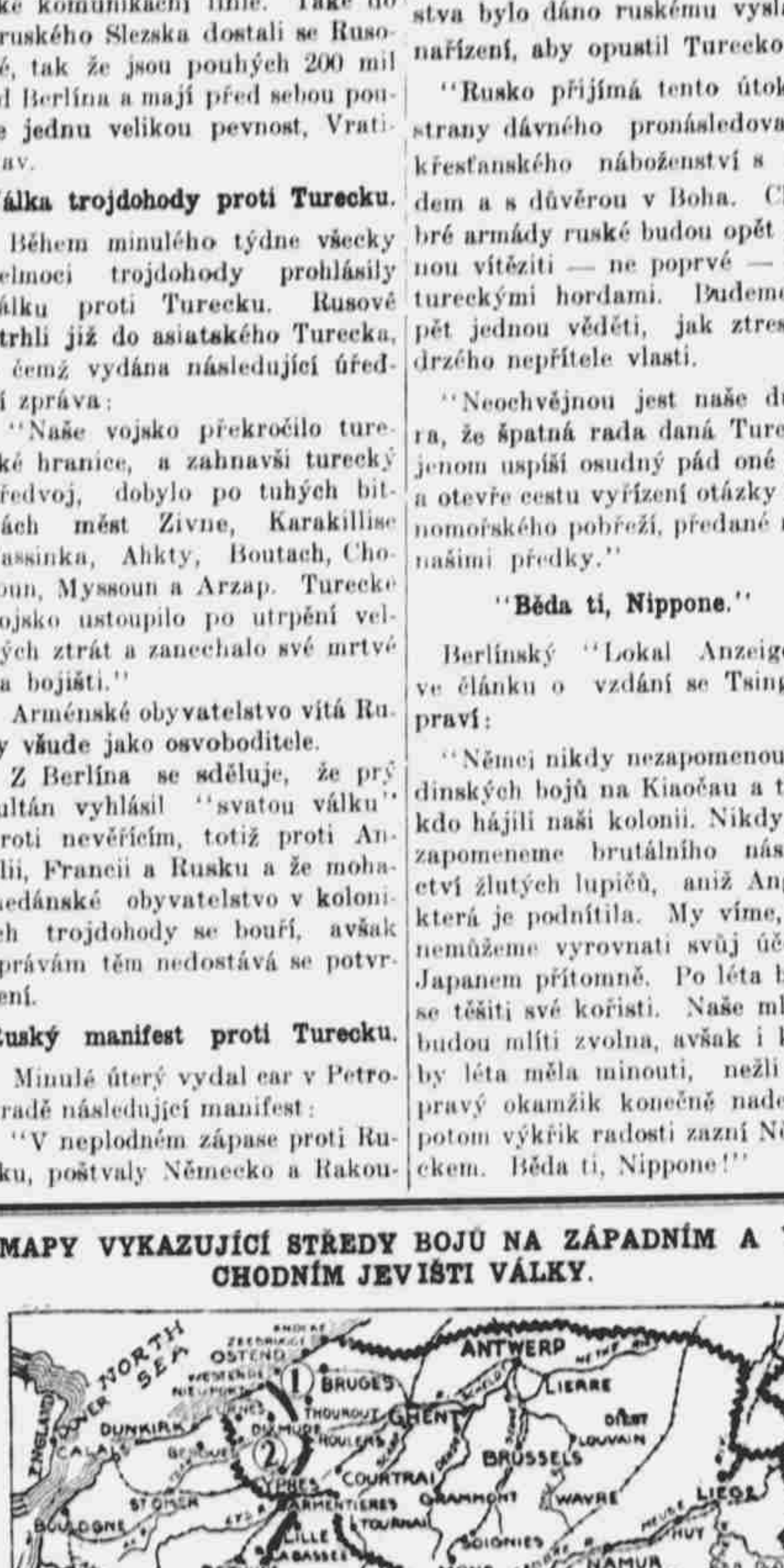

Tyto dvě mapy [illegible] naznačují bitevní fronty na západním a východním jevišti války v Evropě. V malém cípu Belgie a v severo-západní Francii spojenci a Němci bojují nejzoufalejší bitvy strašného zápasu. Číslice v kroužcích označují středy bojů v Belgii a ve Francii. V Polsku Němci byli zahnáni zpět po jejich nájezdu k Varšavě a patrně rozhodli se spočinouti na jejich hlavní opevněné linii.

DR. JAR. ČELAKOVSKÝ ZEMŘEL.

Z Prahy došla poštovní zpráva, sdělující, že opět krutá a nad míru žalostná rána stihla český národ: jeden z předních jeho pracovníků a učenců, věhlasný právní dějepisec, spisovatel, učitel a politik, profesor české university, dr. Jaromír Čelakovský, dne 17. m. m. po 1. hodině odpolední zemřel, podlehnuv zákeřné nemoci, která jej dlouhou dobu tísnila, ale teprve před několika týdny na lože upoutala. Smutná zvěst o úmrtí tohoto výtečného, obecně váženého a vysoce ctěného muže otřásla jako hromová rána všemi, kdož Jaromíra Čelakovského seznali v jeho vědeckém a národním působení, jakož i v jeho životě soukromém. Byltˇ zesnulý nejenom vědec nad míru obsáhlého obzoru a hlubokého všestranného vzdělání, nýbrž také muž neobyčejně šlechetný, člověk skvostné povahy, bodrý, upřímný, dobrosrdečný a nade všechnu ješitnost povznesený. Idealista vysokého vzletu a přec muž jasného, zdravého, kritického rozumu, duch opravdu veliký a člověk vší úcty i lásky hodný. Jeho vědecká činnost bude teprv náležitě oceněna a jeho práce v životě našem národním dojde teprve plného uznání, až jeho životopisec jako odborný soudce celou jeho práci na poli vědeckém, literárním a politickém přehledne, prozkoumá a uváží, ačkoli již nyní jsou vysoce ceněny zásluhy, které si zesnulý získal o český národ, o českou vědu a osvětné naše povznešení. Jaromír Čelakovský odchází, hluboce želen všemi uvědomělými Čechy ze středu svého milovaného lidu, ale jeho památka bude se po všechen čas skvíti jako třetí sálavá hvězda v zářném souhvězdí, jež z rodiny jeho vzešlo a stanulo na našem blankytu, ve slavné trojici Čelakovských, označené jmény: František Ladislav, Ladislav a Jaromír. Jménu Jaromíra Čelakovského bude v Čechách s díky a láskou žehnáno, jako paměti jeho bratra a otce, dokud bude český lid věren svému duchu, své minulosti a svému poslání.

Jaromír Čelakovský narodil se 21. března 1846 ve Vratislavi, studoval na akademickém gymnasiu pražském a pak práva na pražské, tehdy zněměné universitě, v letech 1865 až 1869. Již od let studentských zúčastnil se horlivě českého života národního a po absolvovaných studiích právnických, kdy zvolen byl za starostu Akad. čtenářského spolku, který zorganisoval a přivedl k nemalému rozkvětu, patřil mu již plně a trvale.

Jako učenec a profesor právní historie české, jako badatel a spisovatel svého oboru zaujímal prof. Čelakovský v literatuře české místo ojedinělé, význačné, jako výkonný politik a řečník parlamentní i mimoparlamentní tribuny náležel povždy k nejpřednějším.

Na konec jen nejstručnější data z akademického jeho života: R. 1883 habilitoval se jako docent, r. 1886 jmenován mimořádným profesorem, r. 1887 zvolen členem Král. České akademie. V letech 1897—98 a pak 1905—1906 byl děkanem práv. fakulty, r. 1911—12 rektorem universitním. Krom toho byl čestným doktorem carské university petrohradské, přespolním členem akademie krakovské a dopisujícím členem Institutu francouzského. Jedinou, nepřetržitou, vynikající a při tom skvělými úspěchy odměněnou práci znamená celý plodný život Jaromíra Čelakovského, — ukončený a uzavřený! Ale památka toho života zůstane trvalá a živá!

☞ České suché hříbky již jsou zde. Zasýláme po Parcel Post do všech končin světa. C. F. Heřmánek, 1312 William St., Omaha, Neb. — Advertisement 4-tf.

MALÝ OZNAMOVATEL

Pod tímto ohlavením uveřejňujeme různá menší oznámení jako: Přijme se — Prodá se — Koupí neb vymění se — Hledá se — atd. Za oznámky v Malém Oznamovateli počítáme za jedno uveřejnění 1 cent za každé slovo — každá číslice počítá se též za slovo. Mají-li dotazy býti adresovány na administraci, oznamovatel musí poštovné sám hraditi. Oznámky uveřejní se jen tehdy, je-li obnos přiložen — jinak zůstanou nepovšimnuty. — Menších oznámek než za 25c nepřijímáme.

Napište si oznámku ještě dnes, spočítejte slova a dle toho, kolikrát přejete si míti oznámku uveřejněnou, obnos přiložte a nám zašlete. S výsledkem jistě budete více než spokojen. Dopisy adresujte na: Pokrok Publ. Co., 1417-1419 So. 13. Str., Omaha, Nebraska.

NA PRODEJ

MÁM NA PRODEJ několik kar čistého přerijního sena. Cena $8.00 tuna — naloženo do káry v Rosenberg. Do káry se vejde od 8 do 14 tun. Pošlete hotově s objednávkou. Frank W. Dědek, Rosenberg, Texas. — Advertisement 14-4p

POSLEDNÍ laciná prerie ve vlhkém pásmu. Černá půda, pěkná poloha, žádný kámen, dobrá voda, blízko železnice. Daří se vše i kukuřice. Češi stále kupují. Cena $30—35 akr, příznivé pdmínky. Též zařízené farmy a lesní pozemky — vše v okresu Mahnomen, Minn. Krajané, přijeďte se přesvědčit, že nic lepší pozemky než naše se prodávají ve starších osadách za $100 akr i dráže. Pište: Charles Růžička, Bejou, Minn. — Advertisement 36-tf.

NA PRODEJ pekárna a štor — s cukrovím, zmrzlinou a lunch counter — v živém českém městečku s 1,500 asi obyvateli. Hlaste se u: John J. Náměstek, 1408 Martha St., Omaha, Neb. — Advertisement 11-tfc.

PŘIJME SE

PŘIJMU do práce dobrého řezníka, který se vyzná ve veškeré uzenářské práci. Hlaste se u časopisu Pokroku. — Advertisement 16-2c.

PRÁVNÍ PORADY po poště v soukromém dopise za dollar. Sedmnáctiletá zkušenost. Česká Právnická Kancelář, EMIL MOTIS CO., Granger, Texas. — Advertisement 15-13

PORADU A ZPRÁVU SPOLEHLIVOU každému podám z hodnověrných pramenů státních i vládních zdarma, kdo by se chtěl usadit v kterékoliv krajině, o které nemá spolehlivé zprávy. Přiložte dvoucentový kolek na odpověď. C. E. Šťastný, Solon, Iowa. — Advertisement

☞ CENA ŽIVOBYTÍ STÁLE STOUPÁ — proč byste neměl těžiti z těchto vysokých cen? Přemýšlel jste již o tom? Dopište nám aneb přijďte do naší úřadovny a promluvte si s námi o našich výhodných pozemcích v Louisianě. MUSIL & GALDA, 336 Bee Bldg., Omaha, Neb. Tel. Douglas 5967. — Advertisement 17-1c.

Moderně zařízený a největší řeznický a uzenářský závod vlastní nejstarší řezník,

V. F. KUNCL

č. 1244 So. 13th St., Omaha.

Má na skladě vždy velké zásoby čerstvého různého masa, jakož i znamenitých domácích uzenářských výrobků. Ceny levnější nežli kdekoliv jinde. Zboží možno objednati telefonem Douglas 1198.

Dr. B. DIENSTBIER

Český zubní lékař

Pokoj č. 715 City National Bank
(16. a Harney ulice)
[illegible]
Byt 1918 S. 14 St. Tel Doug 4603
[illegible]

Kavárna a Restaurant

SLAVIE

Pravá česká kuchyně.

Krajanům zavítavším do Omahy můžu posloužiti čistými pokoji. Vše úplně nově zařízeno. Proti "Pokroku Západu."

FRANK BOUTÍN, majitel.